

Szkolny program profilaktyczny

**w Zespole Szkół Budownictwa
i Kształcenia Zawodowego
im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Koninie.**

PODSTAWY PRAWNE

Podstawą prawną do wprowadzenia działań profilaktycznych, w ramach szkolnego programu profilaktyki, stanowią:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej - art. 72
- Konwencja o Prawach Dziecka - art..3, art. 19, art. 33
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr67, poz. 329 z późniejszymi zmianami)
- Rozporządzenie MENiS z dnia 26.02.2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458 z późniejszymi zmianami)
- Rozporządzenie MENiS z dnia 31.01.2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 10 z 2002 r., poz.96 z późniejszymi zmianami)
- Rozporządzenie MENiS z dnia 19.07.2002 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (DzU. Nr 121 z 2002 r., poz. 1037 z późniejszymi zmianami)
- Program Ochrony Zdrowia Psychicznego
- Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii
- Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV,
- Szkolne akty prawne (program wychowawczy, statut, regulaminy, system oceniania).

Tworzenie Programu Profilaktyki Szkolnej towarzyszyło przekonanie, że:

- szkoła jest miejscem realizacji profilaktyki polegającej na promowaniu zdrowego stylu życia i zapobieganiu zagrożeniom, w szczególności na rozwijaniu umiejętności radzenia sobie z wymogami życia,
- działania profilaktyczne obejmują eliminację lub redukcję czynników ryzyka, wzmocnienie czynników chroniących i zachęcanie do abstynencji.

W oddziaływaniach profilaktycznych uczestniczą:

- Rada Pedagogiczna,
- Zespół Wychowawczy,
- nauczyciele i wychowawcy klas,
- dyrekcja szkoły,
- Samorząd Uczniowski,
- Rada Rodziców,
- rodzice,
- pedagog szkolny,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

Podstawowe zasady oddziaływań profilaktycznych to:

- dostosowanie do potrzeb i problemów odbiorców,
- skuteczność i rzetelność,
- zintegrowanie z programem dydaktycznym i wychowawczym szkoły,
- dostosowanie do wieku i rozwoju ucznia,
- ochrona przydatności i zapewnienie dyskrecji.

Cele profilaktyki szkolnej to:

- ochrona uczniów przed zagrożeniem,
- reagowanie na pojawiające się zagrożenia.

Zadania profilaktyki szkolnej:

- dostarczenie informacji na temat skutków zachowań ryzykownych,
- pomoc w rozwijaniu ważnych umiejętności społecznych i psychologicznych,
- zaangażowanie uczniów w działalność pozytywną,
- reagowanie w sytuacjach rozpoznania pierwszych prób podejmowania zachowań ryzykownych,
- pomoc w organizowaniu pierwszego kontaktu ze specjalistą,
- nawiązywanie kontaktu z rodzicami,
- motywowanie do podjęcia leczenia, terapii.

Obszary działania:

- przystosowanie do życia społecznego młodzieży,
- profilaktyka uzależnień,
- przeciwdziałanie przestępczości nieletnich,
- edukacja patriotyczna.

I. Obszar działania – Przystosowanie do życia społecznego młodzieży

Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Uwagi
<p>1. Rozwijanie zainteresowań uczniów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie lekcji wychowawczych poświęconych autoprezentacji, rozmowy na temat własnych zainteresowań, - zapoznanie uczniów z treścią Konwencji Praw Dziecka. 	<p>Nauczyciele Wychowawcy</p>	
<p>2. Budzenie pragnienia naśladowania pozytywnych cech autorytetów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzenie warsztatów: Moje mocne strony, - przeprowadzenie dyskusji na godzinach wychowawczych, dotyczących współczesnych autorytetów. 	<p>Wychowawcy Nauczyciele</p>	
<p>3. Wywoływanie refleksji na temat własnej przyszłości:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dyskusja na lekcjach wychowawczych dotycząca przyszłości i właściwego wyboru drogi dalszej edukacji, - rozmowy na godzinach wychowawczych dotyczące planów osobistych: Moje udane życie rodzinne, - przeprowadzenie debaty na temat problemów w naszym środowisku. 	<p>Nauczyciele Wychowawcy</p>	
<p>4. Kształtowanie właściwego stosunku do różnych przejawów subkultur młodzieżowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zorganizowanie warsztatów dotyczących sekt i subkultur młodzieżowych, - dyskusje na godzinach wychowawczych. 	<p>Pedagog Wychowawca</p>	

<p>5. Informacje uczniów o zmianach zachodzących w świecie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - omawianie bieżącej prasy dotyczącej wydarzeń na świecie, wydarzenia tygodnia, miesiąca, roku, - prowadzenie „prasówek” na lekcjach wiedzy o społeczeństwie, - dyskusje na temat bieżących wydarzeń na świecie na lekcjach wychowawczych. 	<p>Nauczyciele WOS-u Wychowawca</p>	
--	---	--

<p>3. Informowanie o instytucjach, miejscach pomocy dla rodziców i uczniów borykających się z trudnościami :</p> <ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie broszur o udzielanej pomocy przeznaczonej dla uczniów oraz rodziców, - zorganizowanie spotkań dla uczniów oraz rodziców z przedstawicielami Sądu Rejonowego (kuratorzy), Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Towarzystwa ‘Trzeźwość’ w celu zapoznania z formami działalności tych instytucji i sposobami udzielania pomocy. 	<p>Nauczyciele informatyki</p> <p>pedagog</p>	
--	---	--

IV. Obszar działania – Edukacja patriotyczna

Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Uwagi
<p>1. Kształtowanie postaw patriotycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nauka hymnu państwowego i szkolnego, - poznanie praw i obowiązków obywatela. 	<p>Nauczyciele, Wychowawca</p>	
<p>2. Kształtowanie więzi z krajem ojczystym i świadomości obywatelskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów z symbolami, zasadami i instytucjami, które posiadają istotne znaczenie dla funkcjonowania państwa polskiego, - tworzenie sytuacji wyzwalających emocjonalny związek z krajem ojczystym poprzez organizowanie uroczystości szkolnych (akademii) z okazji rocznic ważnych dla kraju, - czynny udział uczniów w pracach na rzecz działalności szkolnego samorządu uczniowskiego, - organizowanie wycieczek do miejsc historycznych w Polsce. 	<p>Nauczyciele historii i WOS-u</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Opiekunowie SU</p> <p>Wychowawcy, Nauczyciele historii</p>	
<p>3. Poznanie sylwetki patrona szkoły:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pogadanki realizowane w ramach lekcjach wychowawczych, historii, - objęcie szczególną opieką miejsca ekspozycji popiersia patrona szkoły i sztandaru, 	<p>Wychowawcy, Nauczyciele historii</p> <p>Wychowawcy,</p>	

<p>- ceremonia obchodów nadania imienia jako wydarzenie o ogromnym znaczeniu dla społeczności szkolnej i lokalnej; święto szkoły obchodzone w każdym roku szkolnym.</p> <p>4. Troska o język ojczysty. Podniesienie sprawności uczniów w posługiwaniu się językiem polskim:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie zajęć dydaktyczno wyrównawczych, - organizowanie kół zainteresowań (teatralnych, żywego słowa, recytatorskich, dziennikarskich), <p>5. Wychowanie patriotyczne poprzez edukację regionalną:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznawanie bliskiego i dalszego otoczenia poprzez różnego rodzaju wycieczki krajoznawczo – turystyczne, - pielęgnowanie tradycji, zwyczajów i obrzędów regionalnych, głównie związanych ze świętami Bożego Narodzenia i Wielkanocy, poprzez organizowanie klasowych wigilii, konkursu kolęd, konkursu stołów wigilijnych /wielkanocnych itp. 	<p>Nauczyciele, Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele języka polskiego</p> <p>Nauczyciele, Wychowawcy</p>	
--	---	--

Diagnozowanie środowiska:

Ocena zagrożeń i sytuacji ryzykownych oraz występujących problemów i potrzeb jest określana na podstawie:

- badań ankietowych przeprowadzanych wśród uczniów,
- ankiet dla wychowawców klas i nauczycieli,
- ankiet przeprowadzanych wśród rodziców,
- obserwacji zachowań uczniów,
- analiz frekwencji, zapisów w dzienniku, wyników nauczania,
- wywiadów i rozmów z rodzicami,
- rozmów z rodzicami i uczniami na posiedzeniach Zespołu Wychowawczego,
- informacji uzyskiwanych ze środowiska lokalnego, policji, PPP, kuratorów sądowych i innych instytucji współpracujących ze szkołą.

Zasoby:

- podstawy prawne,
- baza szkoły.

Szkoła dysponuje:

- dobrą bazą lokalową ,
- zapleczem do uprawiania sportu,
- sprzętem komputerowym,
- czytelnią wyposażoną w sprzęt multimedialny,
- na etacie zatrudniony jest pedagog szkolny.

Braki w zasobach:

- zbyt mała ilość osób przeszkolonych w prowadzeniu działań profilaktyczno - wychowawczych,
- położenie – w mieście średniej wielkości, duża część młodzież dojeżdża- oczekiwanie na autobus zwiększa ryzyko narażenia na wiele ogólnie znanych czynników destrukcyjnych jak:
 - kontakt z dilerami,
 - palenie papierosów, picie alkoholu,
 - kradzieże w sklepach,

W podanych obszarach między innymi należy zrealizować w cyklu nauczania tematy:

1. Podpisanie kontraktu między uczniami i nauczycielem.
2. Rozumienie i wyrażanie swoich uczuć.
3. Relacje z różnymi osobami (ja i moja klasa, ja w grupie rówieśniczej, ja i moja rodzina).
4. Co to jest stres i jak sobie z nim radzić?
5. Co znaczy być asertywnym?
6. Przyczyny i skutki konfliktów oraz sposoby ich rozwiązywania.
7. Przemoc- rozmiary zjawiska, przyczyny, sposoby ochrony przed przemocą.
8. Przyczyny przejawy i skutki agresji.
9. Spotkanie z wirusem HIV.
10. Alkohol i inne substancje uzależniające.

Uczniowie w każdej klasie są inni, dlatego tematy powinny być dobierane w zależności od potrzeb danej grupy lub zaistniałych problemów.

LITERATURA I OPRACOWANIA

1. "Remedium" - miesięcznik profilaktyki i promocji zdrowego stylu życia, wydawanego przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie,
2. "Zapobieganie uzależnieniu uczniów" - red. Bożena Kaminska-Buśko Centrum Metodyczne Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej MEN, W-wa 1997
3. "Szkolny Program Profilaktyki w zreformowanej szkole" - prof. Z.B. Gaś
4. "Sobą być dobrze żyć" - gimnazjalny elementarz profilaktyczny- zeszyt wydany na zlecenie Fundacji ETOH, ul. Mszczonowska 6, 01-254 W-wa
5. "Zrozumieć dziecko" - Justyna Dąbrowską PARPA?W-wa 2001
6. "Zagrożona młodzież" - PARPA W-wa 2001
7. "Ewaluacja profilaktyki problemów dzieci i młodzieży" - red. J. Ś. Grze lak, M. Sochocki-Pracownia Profilaktyki Problemowej - W-wa 2001
8. "Scenariusz spotkania z rodzicami, czyli wywiadówka profilaktyczna" - Agnieszka Arendarska - PARPA - W-wa 2001
9. "Nastolatki i alkohol kiedy powiedzieć "nie" - Roger E. Vogler, Wayne R. Bartz - PARPA W-wa 2002
10. "Picie młodzieży a style życia w rodzinie" - Geoff Lowe, David R. Foxcroft i David Sibley - PARPA - W-wa 2000
11. "Alkohol a młode pokolenie Polaków połowy lat dziewięćdziesiątych" - PARPA - W-wa 1999
12. "Pomoc psychologiczna dla dzieci alkoholików" - Bryan E. Robinson, J. Lyn Rhoden PARPA - Warszawa - 2001
13. "Świat Problemów" - miesięcznik poświęcony profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
14. "Przygotowanie do profilaktyki domowej" - A. Arendalska, K. Wojcieszek - W-wa 1995¹

Biblioteka szkolna posiada wiele opracowań (literatura, taśmy wideo,) na tematy zawarte w programie.

1. _____

1. ¹ Powyższa literatura jest proponowana przez Kuratorium w Gorzowie Wielkopolskim